

Eha Veem

KADUNUD ASITÕEND

LESKEDE KLUBI

Toimetanud Mari Karlson
Kujundanud Tuuli Aule

© Eha Veem ja Tänapäev, 2019

ISBN 978-9949-85-644-2

www.tnp.ee

Trükitud AS Printon trükikojas

Kõik sündmused, kohad ja tegelased on välja mõeldud
ning sündmused, mis toimuvad Eestimaa tuntud paikades,
ei ole tegelikult seal aset leidnud.

Autor

PROLOOG

Oli vana aasta eelviimane päev. Äsja maha sadanud lumi kattis maad valge vaibana, mis talveõhtu masendavat pimedust veidigi leevendas. Kohtunik Berklund vähendas kiirust. Veel paar kurvi ja ta ongi Parmojal.

Mõte aastavahetuseks suvilasse sõita oli tulnud talle hommikul. Äkitselt. Õieti mitte millestki. Jõulud oli kohtunik tütre juures veetnud, kuid vana aastat ära saata plaanisid lapsed nagu ikka sõprade ringis. Eks oleks kohtunik võinud uut aastat vastu võtta ka üksinda, huvitava raamatu ja teleri seltsis (nii oli see viimastel aastatel tavaks saanudki), kuid äkitselt tõmbas mingi seletamatu jõud teda Parmojale. Mis jõud see täpselt oli, ei osanud ta endale isegi seletada. Aga ta teadis korraga, et peab ja tahab sinna sõita. Ja juba ta kohal oligi.

Väikesesse, pealtnäha täiesti tavalisse mereäärsesse külla suvemaja ostes ei osanud kohtunik aimata, et rahuliku pensionipõlve veetmise asemel satub ta seltskonda, kus seiklustest puudust ei tule. Ja see tegelikult meeldis talle. Isegi väga. Rahulik pensionipõli, mida kolleegid talle lahkumispeol sõbralikult soovinud olid, ei sobinud talle. Igatahes mitte veel.

Lilleväljade laternate ja jõulupärgadega ehitud majakese aknas põles tuli. Kohtunik rõõmustas. Ta ei pidanudki terve õhtu üksinda suvilas külmetama, oodates, millal see ükskord elamiskõlblikuks soojeneb.

„Oi, Armin! Kust sina nii äkki välja ilmusid?“ kilkas Maret kohtunikku oma ukse taga nähes.

„Tead, lihtsalt tuli selline idee, et sõidaks õige Parmojale,” ei osanud naabrimees oma mõttevälgatusele paremat põhjendust välja mõelda.

„Suurepärane mõte!” kiitis Maret, palus kohtunikul üleriided varna riputada ja end igati koduselt tunda.

„Teen meile tassi kuuma teed. Ega sa enda juures veel niipea sooja saa. Oleksid võinud helistada. Oleksin puhuri sisse pannud,“ oli Maret murelik. Kohtunik Berklund arvas, et pole tal häda midagi. Kamin juba küdes ja soojapuhur aitas ka kaasa. Kuumast teest ta muidugi ära ei ütleks, pealegi olid tal tee kõrvale linnast pirukadki ühes võetud. Maret ruttas kööki.

Lilleväljade nipsasjakesi, maale ja muud pudi-padi täis kitsuke elutuba oli jõulude puhul saanud täiendust mitut sorti inglite näol. Neid rippus alla laest, kaunistas aknalaudu ja ronis riulitel. Kohtunik ei olnud tahtnud naabrinaisele otsesõnu tunnistada, et oli nende juurde tegelikult just sooja otsima tulnud, ja Mareti pakutud tugitooli asemel toetas ta nüüd selja koduselt õhkava punasest tellistest ahju vastu. Ega ta tugitooli olekski mahtunud, sest sinna oli ennast mõnusalt kerra tõmmanud paks hallitriibuline kõuts, kes kohtuniku lähenemisel laisalt ühe silma suvatses avada. Piisas sellestki. „Katsu sa ainult mind ära ajada ...!” ütles see silm ähvardavalt. Kohtunik ei hakanud katset tegema. Ta pilk vilksas tahtmatult Mareti sülearvutile, mis seisis lahtiselt sealsamas kirjutuslaual.

„Püha müristus! See on ju täiesti uskumatu!!!” Emma kargas toolilt püsti. „Kuidas sul endal on? Kas toon midagi rahustuseks? Kas sa politseisse juba helistasid?” Emma ei teadnud, mida peaks tegema või kuidas sõpra aitama.

„Helistasin kohe Veikole. Õnneks sain ta kätte. Ta käskis mul siin oodata, kuni keegi nende omadest tuleb. Veiko arvas, et sinagi võiksid

siia tulla. Sa oskaksid vaadata, kas midagi on ära viidud ...” luges kohtunik huviga. Kaugemale ta ei jõudnud, sest Maret tuli köögist tasside ja meepurgiga, heitis kohtunikule kahtlustava pilgu ja lükkas möödaminnes arvutikaane kinni. Kuigi uudishimu oli kohtunikus juba tärganud, ei hakanud ta loetut jutuks võtma, lootes leida selleks sobivama hetke.

„Ellet polegi kodus,” viis Armin jutu neutraalsemale teemale.

„Elle pöörutas juba eile Tallinna. Täna on kunstiakadeemia aasta-vahetuspidu, kuhu kõik vanad töötajad on kutsutud. Elle töötas seal ju üle neljakümne aasta. Tegi kõike, mida vaja. Ta plaanis ikka peale keskkooli ERKI-sse õppima minna, aga ei saanud sisse. Pakkus ennast siis esiotsa modelliks, hiljem sai juba väikese töökoha ja nii see läks. Sai ise ka sealt kõrvalt tunde piiluda ja üht-teist kõrva taha panna. Homme tuleb koju. Meil on kogu kambaga plaanis Emma juurde minna. Saima teeb prae ja Elle toob linnast midagi head kaasa, Emma ja Rolf juba vaaritavad kapsaid ja verivorste. Nii et laud tuleb rikkalik. Helistame neile, et sina tuled ka. Ega sa ju ometi homme tagasi sõida?” tuli Maretile äkitselt pähe küsida.

„Oo ei. Ma plaanisin ikka pikemaks jääda. Korra maja juba soojaks saadud. Aga ärme parem helista, teeme üllatuse. Ega minagi tühjade kätega tulnud,” pani kohtunik ette. Maret kiitis selle mõtte heaks ja oli kindel, et selline üllatus teeb kõigi jaoks aastavahetuse veel vahvamaks.

„Ma vist viidan nüüd su aega,” hakkas kohtunik oma juttu ääri-veeri soovitud suunda tüürima. „Sul oli mingi kirjatöö pooleli?”

Maret rehmas käega, punastas ja lõi häbelikult silmad maha. Polevat tal midagi tähtsat käsil. Klõbistab niisama ajaviiteks arvuti taga, kui öde kodus pole. Kohtunik taipas, et midagi on teksil, ja ta uudishimu kasvas veel paari pügala võrra. Sellele vaatamata ei hakanud ta naist tagant kiirustama. Oli näha, et Maret pidas sisimas endaga aru. Seega oli tark oodata.

„Hea küll, ma räägin sulle,“ jõudis Maret lõpuks otsusele. „Aga sa pead lubama, et ei hinga sellest kellelegi sõnakestki.“ Armin Berklund töötas pühalikult, et vaikib nagu haud.

„Kohtuniku ausõna!“ lisas ta veel kinnituseks. Maret pidas seda arvatavasti piisavaks, et oma saladusega lagedale tulla.

„Ma mõtlesin, et paneks õige meie seiklused kirja. Endal hea hiljem meenutada ja võib-olla ka lastele näidata. Oleme ju kõiki lugusid nende eest saladuses hoidnud. Igaks juhuks, sest kes teab, mida nemad sellest kõigest arvavad. No Veiko muidugi teab. Sinna pole midagi parata.“

„Ja palju sa oled juba kirja panna jõudnud?“ uuris kohtunik huviga.

„Alles esimese. Selle, mis juhtus siis, kui sind veel Parmojal polnudki,“ lausus Maret vabandavalt. Kohtunik arvas, et seda juttu tahaks ta ilmtingimata lugeda. Olid ju sõbrad talle tükati üht kui teist tollest esimesest Parmojal aset leidnud kuriteojuhtumist, mille lahendamisse Leskede klubi täies koosseisus oma panuse oli andnud, rääkinud, kuid täit ülevaadet tal sündmuste käigust siiski polnud. Pannud mängu kogu oma veenmisoskuse, mille ta pikaäegse inimestega töötamise käigus ka suurepäraselt omandanud oli, lahkus ta lõpuks Lilleväljade juurest mäluulgaga põuetaskus.

„Pole paha,“ nentis Armin Berklund oma suvilasse naastes ja termomeetrilt näitu kiigates. See oli tõusnud juba seitsmeteistkümne soojakraadini. Kraaminud kohvrast voodiriided, mis ta ettenägelikult linnast kaasa oli võtnud, sest vaevalt niiskuse suvilas leiduvatest nii kiiresti välja saaks, mässis ta ennast teki sisse, torkas mäluulga arvutisse ja hakkas huviga lugema.

1. PEATÜKK

„Rolf? Emma olen. Siin on vist keegi ära uppunud. Ma ei saa lähemale minna. Mul on Ronni kaasas. Mida ma pean tegema?”

Rolf hingas korra sügavalt sisse ja seedis kuulnud.

„Miks sa sosistad? Ja mis jutt see on? Kus sa üldse oled?”

„Siinsamas meie all rannas. Tulin Ronniga jalutama ja leidsin nüüd selle ... inimese. Ma ei tea, mida teha.”

„Ära tee midagi! Ma tulen kohe. Ja ära Ronnit ligi lase!” Emma jutt jõudis lõpuks mehele kohale. Ta haaras kähku varnast jope, lükkas sandaalid jala otsa ja tormas, mobiil käes, uksest välja.

Kodust randa oli kõigest viie minuti tee ja enne kui midagi otsustavat ette võtta, pidas Rolf paremaks asi oma silmaga üle vaadata. Tegemist võis olla lihtsalt mõne väsinud napsivennaga, kes oli otsustanud rannas veidi tukastada. Iseenesest olid ilmad sügise kohta veel päris soojad: päikese käes näitas termomeeter pea paarkümmend soojakraadi. Rolf teadis oma kogemustest, et naistel on võime näha tonti seal, kus seda ei ole.

Kui Emma Rolfi märkas, hakkas ta ägedalt käega vehkima. Ta oli silmanähtavalt hirmul ja näost päris kaame.

„Kus see uppunu sul siis on?” oli Rolf imestunud, kui tühjal rannal ei olnud peale nende kedagi näha, ei elavat ega surnut.

„Seal, vees,” seletas naine luitele kiirustades. „Ronni tahtis vette minna ja et ühtegi inimest ei paistnud läheduses olevat, lasin ta lahti. Ronni sumaski kohe merre ja leidis ta. Jumal tänatud, et ta mul nii sõnakuulelik on. Tuli kohe ära, kui kutsusin.” Emma osutas käega luite taha vette. Nüüd märkas ka Rolf eemal hulpivat liikumatut inimkeha.

„Helista 112!” hüüdis ta Emmale ja, visanud jalanõud jalast, tormas käigu pealt püksisääri üles käärides vette. Vesi tundus esiotsa jääkülml, kuid sellele ei olnud aega mõelda. Rolf sumas juba põlvini meres ja oli peaaegu eesmärgini jõudmas, kui talle tundus, et lained liikumatu keha temast hoopis kaugemale kannavad. Püüdes mitte rohkem lainetust tekitada, lähenes ta ettevaatlikult mehele, sest mees see ilmeksimatult oli, keeras ta selili ja hakkas selg ees kalda poole liikuma.

„Kiirabi tuleb nii ruttu, kui vähegi võimalik,” teatas Emma ärevalt. Ta oli koera pingi külge sidunud ja oma tuulejope lainete ulatusest eemale liivale laotanud. „Pane ta siia peale!”

„Hull oled või! Kas sul külm ei hakka?” sõitles Rolf pingutusest ähkides.

„Mis sa minu pärast muretsed, mõtle, kui külm temal on.”

„Ma ei ole kindel, kas see vaeseke enam üldse midagi tunneb.”

Kuigi Rolf sisimas aimas, et see kõik on juba täiesti mõttetu, püüdis ta ammu omandatud esmaabivõtteid meelde tuletades noormehe eluvaimu sisse puhuda. Pidi ju proovima.

„Kas ma saan kuidagi aidata?” küsis Emma, kui taipas, et Rolf hakkab kunstlikku hingamist tegema.

„Kas sul taskurätikut on?”

„Ainult paberist.”

„Anna seegi.”

Emma tõmbas taskust paberrätikute paki. Selles oli vaid kolm rätikut järel. Ta tegi ühe lahti ning asetask ettevaatlikult noormehe suule. Kena noormees, mõtles naine kahjutundega. Midagi hirmutavat oli selles liikumatus rahulikus näos, aga samas ka midagi tuttavat.

„Rolf,” sosistas Emma ärevalt. „Ma tean seda poissi. Ta on Marko sõber. Sa tead küll Markot, pansionaadi omaniku Meigase poega.

Tulid eile kõik koos sinna. Veel üks poiss oli ja kaks tüdrukut. Kellegi neist oli vist sünnipäev või midagi. Nime ei mäleta, aga küllap teised teavad. Nad pidid hommikul ära minema. Ma kavatsesingi Ronniga sinna jalutada, et näha, mis seisukorras nad maja maha jätsid.”

Rolf ei kuulnudki õieti, mida Emma rääkis. Rütmiliselt ja tobeda järjekindlusega ta aina puhus ja luges kolmkümmend vajutust rinnakorvile, jälle puhumine ja kolmkümmend vajutust. Paberrätid olid juba ammu kasutuks muutunud, kuid mees jätkas ikka oma lootusetut võitlust.

Emma kuulis nõrka sireeni esimesena. Ta võttis koera kaasa ja tõttas mändide vahele, et meedikuid õigesse kohta juhatada. Juba helises ka mobiil. Naine vastas ja lasi Ronni rihma otsast lahti, et koer kiiremini abistajatele vastu jõuaks. Peagi nägi ta oranžides kombinesoonides naisi tulemas, Ronni uhkelt kõige ees.

„Ei midagi,“ ohkas Rolf süüdlaslikult, kui meedikud mehe enda hoolde võtsid. „Tegin, mis suutsin.“ Ta ajas end vaevaliselt püsti ja pidi peaaegu pikali kukkuma. Jalad olid täiesti ära surnud. Emma toel sai ta siiski liikuma ja istus väsinult pingile. Emma muretses, kas naabrimees endale viimati liiga ei teinud. Nende eas võib selline pingutus halvasti lõppeda.

Meedikud tegutsesid kiiresti ja professionaalselt. Emma ja Rolf hoidusid eemale, kuid jälgisid kõike suure kaasaelamisega. Auto sõitis rannale nii lähedale, kui vähegi sai. Noormees asetati kande-
raamile ja kanti autosse.

„Taevale tänu! Said vist poisi hingama,“ arvas Rolf lootusrikkalt. „Muidu ei oleks nad teda kaasa võtnud.“

Emma oli kogu selle aja endalegi teadmata põidlaid kõvasti pihus hoidnud, sest see oli ainus, mida ta teha sai. Nüüd ohkas ta

kergendatult ja tundis äkitselt, kui külm tal tegelikult oli. Lausa külmavärinad jooksid üle selja ja hambad kippusid plagisema. Küllap osaliselt ka närvidest, arvas ta.

„Ei tea, kas me võime nüüd koju minna?” küsis ta vaikselt Rolfilt. Nagu vastuseks tema küsimusele, märkas ta üht arsti neile viipavat. Emma ruttas auto juurde.

„Kas ta jääb elama?” päris Emma murelikult.

„Ei tea veel. Noor ja tugev mees, äkki võitleb ennast elule tagasi. Peab siis teie abikaasat tänama, et ta tema elu päästis. Kirjutage palun siia oma nimi, allkiri ja telefon. Teavitasime ka politseid. Imestan, et neid veel siin ei ole, aga küll nad varsti saabuvad.”

Emma ei pidanud vajalikuks arstile seletama hakata, et Rolf ei ole kaugeltki ta abikaasa, vaid kõigest naabrimees. Mis tähtsust sel praegu oli.

„Kas me peame siia ootama jääma?” küsis Emma vapralt külmavärinaid varjates.

„Ei, ei. Politseil on nüüd teie andmed olemas. Minge aga rahulikult koju. Nad otsivad teid ise üles. Tehke kuuma teed ja väike pits konjakit poleks samuti paha.” Kiirabiarst püüdis naeratada, kuid ta silmad jäid murelikeks.